

[Etusivu](#) > ... > [Oikeudenkäyntimenettelyt](#) > [Siviilioikeudelliset Menettelyt](#) > [Menettelyjen Määräajat](#) > [Spain](#)

Menettelyjen määräajat

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Espanja

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Menettelylliset toimet on suoritettava lainsäädännössä vahvistettuun määräpäivään (*término*) mennessä tai annetussa määräajassa (*plazo*).

Määräpäivällä (*término*) tarkoitetaan sitä ajankohtaa, johon mennessä tietty menettelyllinen toimi on suoritettava.

Määräajalla (*plazo*) tarkoitetaan sitä ajanjaksoa, jossa tietty menettelyllinen toimi on suoritettava. Määräaika voidaan ilmaista päivinä, viikkoina, kuukausina tai vuosina.

Jos lainsäädännössä ei säädetä määräpäivästä tai -ajasta, on tulkittava, että toimi on suoritettava viipymättä.

Oikeudenkäynnin viivästyminen voi aiheuttaa sen, että loukataan oikeutta oikeudenkäyntiin ilman aiheetonta viivytystä. Tämä oikeus katsotaan osaksi tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevaa perusoikeutta. Sen määrittämisessä, onko kyse aiheettomasta viivästyisestä, kiinnitetään huomiota kohtuullisen ajan käsitteeseen, joka riippuu muun muassa riidan monimutkaisuudesta, samantyyppisten asioiden käsittelyajan tavanomaisesta vaihteluvälistä, osapuolen eduista ja menettelyllisestä toiminnasta sekä viranomaisten toiminnasta tai käytettävissä olevista resursseista. Jos käsittely viivästyy aiheettomasti, voidaan määrittää tuomioistuinten ja niiden henkilöstön vastuut tai valtion taloudellinen vastuu vahingonkärsijälle aiheutuneesta vahingosta.

Menettelyllisistä määräajoista on erotettava määräajat, jotka vaikuttavat aineellisen oikeuden käyttämiseen (raukeaminen ja vanhentuminen) ja jotka perustuvat aineelliseen oikeuteen. Niiden mukaan määritetään, milloin asia raukeaa, mutta niitä on punnittava tuomiossa, jotta ne eivät estä asian käsittelyä.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Hallinnollisten menettelyjen sääntelyn sovellettavat säännökset sisältyvät julkishallinnon yhteisestä hallintomenettelystä annetun lain 30/2015 30 §:ään, jossa säädetään seuraavaa:

1. Ellei Espanjan tai EU:n lainsäädännössä toisin säädetä, tunteina ilmoitettu määräaika tarkoittaa työaikaa. Kaikki työpäivään kuuluvat työtunnit katsotaan työajaksi.

Tunteina ilmaistut määräajat lasketaan tunteina ja minuutteina kyseisen tapahtuman tiedoksi antamisen tai julkaisemisen ajankohdasta tunteina ja minuutteina. Jos määräaika ylittää 24 tuntia, se on ilmaistava päivinä.

2. Ellei Espanjan tai EU:n lainsäädännössä toisin säädetä, päivinä ilmaistuilla määräajoilla tarkoitetaan työpäiviä eli mukaan ei lueta lauantaita, sunnuntaita tai yleisiä vapaapäiviä.

Jos määräaika ilmaistaan Espanjan tai EU:n lainsäädännössä säädettyinä kalenteripäivinä, tämä on mainittava asiaa koskevissa ilmoituksissa.

3. Jos määräaika on ilmaistu päivinä, se alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona asiakirja annetaan tiedoksi tai julkaistaan tai jona hakemus katsotaan hyväksytyksi tai hylätyksi, mikäli asianomaiset viranomaiset eivät ole vastanneet siihen.

4. Jos määräaika on ilmaistu kuukausina tai vuosina, se alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona asiakirja annetaan tiedoksi tai julkaistaan tai jona hakemus katsotaan hyväksytyksi tai hylätyksi, mikäli asianomaiset viranomaiset eivät ole vastanneet siihen.

Määräaika päättyy päättymiskuukauden tai -vuoden samana päivänä, jona ilmoitus, julkaiseminen tai hiljainen hyväksyminen tai hylkääminen tapahtui. Jos määräajan päättymiskuukaudessa ei ole aloituspäivää vastaavaa päivää, päättymispäivä on kuukauden viimeinen päivä.

5. Jos määräajan viimeinen päivä on vapaapäivä, määräaika jatkuu seuraavaan työpäivään.

6. Jos päivä on työpäivä siinä kunnassa tai sillä itsehallintoalueella, jossa osapuoli asuu, ja vapaapäivä paikassa, jossa hallinnollinen elin sijaitsee, tai päinvastoin, päivä katsotaan vapaapäiväksi.

7. Keskushallinnon ja itsehallintoalueiden hallinnot vahvistavat määräaikojen laskentaa varten vapaapäiväkalenterin omalla toimialueellaan virallisen työpäiväkalenterin mukaisesti. Itsehallintoalueiden hyväksymään kalenteriin sisällytetään paikallishallinnon elinten vapaapäivät alueella, johon kalenteria sovelletaan.

Kalenteri on julkaistava ennen kunkin vuoden alkua alueen virallisessa lehdessä ja muiden kanavien kautta, jotta varmistetaan sen tiedoksianto yleisölle.

8. Jonkin päivän ilmoittaminen työpäiväksi tai vapaapäiväksi määräaikojen laskentaa varten ei yksinään määrää julkishallinnon elinten työskentelypäiviä, niiden työaikaa tai aukiolojärjestelyjä tai -aikoja.

Tuomioistuinmenettelyn osalta asiasta säädetään oikeuslaitoslain 182 §:ssä seuraavasti:

1. Lauantait ja sunnuntait, 24. ja 31. joulukuuta, kansalliset vapaapäivät sekä kunkin itsehallintoalueen omat alueelliset ja paikalliset vapaapäivät ja arkipyhät luetaan tuomioistuinmenettelyn kannalta vapaapäiviksi. Yleinen oikeusneuvosto (*Consejo General del Poder Judicial*) voi määräyksellä sallia tuomioistuinmenettelyt näinä päivinä tapauksissa, joista ei nimenomaisesti säädetä lainsäädännössä.
2. Työaika alkaa klo 8 ja päättyy klo 20, ellei lainsäädännössä muuta säädetä.

Oikeuslaitoslain 183 §:n nojalla elokuun päivät sekä kaikki päivät 24. päivästä joulukuuta seuraavan vuoden tammikuun 6. päivään ovat vapaapäiviä kaikkien tuomioistuinmenettelyjen kannalta, lukuun ottamatta menettelyjä, jotka ovat prosessilainsäädännön nojalla kiireellisiä. Yleinen oikeusneuvosto voi kuitenkin säätää ne työpäiviksi muita menettelyjä varten.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Säännöt vahvistetaan siviiliprosessilain (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) nro 1/2000 I kirjan V osaston II luvun 130–136 §:ssä.

Voimassa olevien sääntöjen keskeiset periaatteet ovat seuraavat:

a) Kaikki tuomioistuinmenettelyt on järjestettävä työpäivinä ja työaikana:

Työpäiviä ovat kaikki vuoden päivät paitsi lauantait, sunnuntait, päivät 24. päivästä joulukuuta seuraavan vuoden tammikuun 6. päivään, kansalliset vapaapäivät sekä kunkin itsehallintoalueen omat alueelliset tai paikalliset arkipyhät. Lisäksi elokuun päivät ovat vapaapäiviä, jolloin tuomioistuimet eivät lähetä oikeusalan ammattilaisille sähköisiä ilmoituksia, ellei niitä katsota työpäiviksi kyseessä olevan menettelyn osalta.

Työaika on klo 8–20, ellei jostakin tietystä menettelystä säädetä toisin. Ilmoitusten ja täytäntöönpanotoimien osalta työajan katsotaan jatkuvan klo 22 saakka.

Joissain menettelyissä määräaika määritellään poikkeuksellisesti kalenteripäivinä eikä työaikaa oteta huomioon. Tämä koskee esimerkiksi tarjouksen tekemistä sähköisessä huutokaupassa. Siviiliproessilain 649 §:ssä vahvistetaan 20 kalenteripäivän määräaika, joka alkaa huutokaupan käynnistymisestä. Huutokauppa sulkeutuu tunnin kuluttua viimeisimmästä tarjouksesta edellyttäen, että tarjous on edellistä korkeinta tarjousta korkeampi, vaikka tämä tarkoittaisi, että alkuperäistä 20 päivän määräaikaa pidennetään enintään 24 tuntia.

b) Päivät ja ajat voidaan katsoa työpäiviksi ja työajoiksi kiireellisiksi määritellyissä menettelyissä, joissa viive voisi aiheuttaa vakavaa haittaa osapuolille tai asianmukaiselle oikeudenkäytölle tai mitätöidä tuomioistuimen päätöksen vaikutuksen (esim. *tahdosta riippumaton määrääminen psykiatriseen hoitoon* tai *alikäisen edun mukaiset oikeudelliset toimenpiteet riita-asioissa*). Tämän voi tehdä omasta aloitteestaan tai osapuolen pyynnöstä joko tuomioistuimen oikeussihteeri (*Letrado de la Administración de Justicia*) tai itse tuomioistuin tapauksen mukaan.

Joka tapauksessa kiireellisiä toimenpiteitä voidaan toteuttaa elokuussa määrittämättä erikseen työpäiviä tai -aikoja, ja samoin voidaan jatkaa työaikana aloitettuja kiireellisiä toimenpiteitä työajan päättymisen jälkeen.

c) Määräajan kulumisen alkaa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona määräajan alkamisesta annetaan lakisääteinen ilmoitus. Määräajan kulumisen päättyy sen viimeisen päivän päättyessä keskiyöllä.

Jos lainsäädännössä kuitenkin säädetään, että määräaika alkaa kulua heti toisen määräajan päätyttyä, se alkaa kulua aiemman määräajan päättymistä seuraavasta päivästä, jolloin uutta ilmoitusta ei tarvita.

d) Asiakirjat voidaan toimittaa (siviiliproessilain 135 §) tuomioistuinten verkkojärjestelmien ja sähköisten järjestelmien kautta, lukuun ottamatta poikkeustapauksia (luonnollisten henkilöiden hakemukset, joissa on kyse alle 2 000 eurosta). Järjestelmien käyttö on pakollista oikeusalan ammattilaisille ja tietyille riita-asian osapuolille, vaikka heillä ei olisi oikeudenkäyntiavustajaa (esim. oikeushenkilöt, notaarit ja rekisterinpitäjät; ks. siviiliproessilain 273 §). Jos asiakirjat toimitetaan sähköisesti, lähetetään automaattinen vahvistus sähköisen vastaanottokuittauksen muodossa. Vastaanottokuittauksessa ilmoitetaan rekisteröintinumero sekä toimituksen päivämäärä ja aika, joka on ajankohta, jona asiakirja katsotaan kaikissa menettelyissä toimitetuksi. Oikeusalan ammattilaiset voivat toimittaa asiakirjoja sähköisesti kaikkina vuorokaudenaikoina vuoden jokaisena päivänä. Jos asiakirja toimitetaan vapaapäivänä tai työajan ulkopuolella, se katsotaan toimitetuksi seuraavan työpäivän alussa. Lisäksi säädetään mahdollisuudesta pidentää määräaikaa sen päättymisen lähestyessä, jos välttämätöntä asiakirjaa ei voida toimittaa määräaikaan mennessä sähköisen toimituspalvelun ennakoimattoman häiriön vuoksi, tai toiminnan suunnitellun keskeytyksen tapauksessa tai tapauksissa, joissa oikeushallinnon teknisten ratkaisujen käyttöä koskevat aika- tai muut rajoitukset estävät välttämättömien asiakirjojen toimittamisen. Asiakirjat voidaan kaikissa näissä tapauksissa toimittaa tällaisen esteen perusteella seuraavana työpäivänä.

Toimitusmenetelmästä riippumatta asiakirjat, joilla on määräaika, voidaan toimittaa viimeistään määräajan päättymistä seuraavana työpäivänä klo 15.

Siviilioikeudellisissa menettelyissä asiakirjoja ei voida toimittaa päivystävään tuomioistuimeen.

e) Määräaikoja ei voida pidentää, vaan osapuoli menettää mahdollisuuden asianomaisen menettelytoimen suorittamiseen, jos määräaikaa ei noudateta.

VERKKOSIVUSTO:

[SIVIILIPROESSILAKI \(LEY DE ENJUICIAIENTO CIVIL\)](#)

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Siviiliproessilain 151 §:n yleissäännön mukaan kaikki tuomioistuimen tai sen oikeussihteerin ratkaisut on annettava tiedoksi kolmen päivän kuluessa ratkaisun tai julkaisun päivämäärästä.

Pykälän 2 momentin mukaan tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen viralliseen rekisteriin tai, jos asia annetaan tiedoksi sähköisesti tai verkossa, vastaanottokuittaukseen kirjattua vastaanottopäivää seuraavana työpäivänä, jos asiakirja annetaan tiedoksi syyttäjälaitokselle, valtionasiamiehille (*Abogacía del Estado*), parlamentin (*Cortes Generales*) tai alueparlamentin (*Asamblea Legislativa*) oikeussihteerille tai sosiaaliturvahallinnon oikeudellisen yksikön tai muun itsehallintoalueen elimen tai paikallishallinnon oikeussihteerille ja jos tiedoksianto tapahtuu oikeudenkäyntiavustajien ammatillisten elinten kautta. Jos ilmoitus lähetetään klo 15:n jälkeen, se katsotaan vastaanotetuksi seuraavana työpäivänä.

Pykälän 3 momentissa lisätään, että jos jonkin tiedoksiintoon liitettävän asiakirjan toimittaminen tapahtuu tiedoksiannon vastaanottamisen jälkeen, tiedoksianto katsotaan vastaanotetuksi silloin, kun myös kyseinen asiakirja on toimitettu, jos tiedoksiannon vaikutukset ovat sidoksissa asiakirjaan.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Jos ratkaisu annetaan tiedoksi haastemiehen tai postin välityksellä, määräaika alkaa kulua sinä päivänä, jona haastemies tai posti toimittaa asiakirjan ja se kuitataan vastaanotetuksi.

Jos tiedoksianto tapahtuu siviiliprosessilain 164 §:n mukaisesti julkisesti, koska vastaajan osoitetta ei tiedetä, määräaika alkaa kulua sitä päivää seuraavana päivänä, jona ilmoitus kiinnitetään oikeusviraston (*oficina judicial*) ilmoitustaululle tai julkaistaan valtion virallisessa lehdessä tai sähköisesti.

Kun oikeudenkäyntiavustajan toimittamien asiakirjojen jäljennöksiä on toimitettava muiden osapuolten oikeudenkäyntiavustajille, siviiliprosessilain 278 §:ssä säädetään, että jos asiakirjan toimittaminen käynnistää lain mukaan määräajan jonkin menettelyllisen toimen suorittamiselle, määräaika alkaa kulua ilman tuomioistuimen toimenpiteitä sitä päivää seuraavasta päivästä, joka ilmoitetaan toimitetuissa jäljennöksissä tai jona asiakirjat katsotaan toimitetuiksi sähköisesti. Jälkimmäisessä tapauksessa se katsotaan tehdyksi vastaanottokuittauksessa mainittuna päivänä ja kellonaikana. Jos asiakirja toimitetaan vapaapäivänä tai työajan ulkopuolella, se katsotaan toimitetuksi seuraavan työpäivän alussa.

Siviiliprosessilain 162 §:ssä säädetään, että jos asiakirjat toimitetaan sähköisesti tai vastaavalla tavalla osapuolille tai vastaanottajille, joilla on lakisääteinen tai sopimusperusteinen velvollisuus lähettää ja vastaanottaa ne sähköisessä muodossa, tai jos vastaanottajat valitsevat tämän toimitustavan, sekä kaikissa muissa laissa säädetyissä tapauksissa, asiakirjat toimitetaan asianmukaisin vastaanottokuittauksin.

Oikeusalan toimijoiden ja vastaanottajien, jotka ovat velvollisia käyttämään tätä toimitustapaa tai jotka valitsevat sen käytön, on ilmoitettava oikeusvirastolle, että heillä on käytettävissään edellä mainitut keinot ja sähköpostiosoite tähän tarkoitukseen. Jos asiakirjat on toimitettu näissä tapauksissa asianmukaisesti näillä teknisillä välineillä eikä vastaanottaja ole kolmeen päivään avannut sen sisältöä, asiakirjat katsotaan toimitetuiksi lainmukaisesti ja täysin vaikutuksin, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tiedoksianto tapahtuu oikeudenkäyntiavustajien ammatillisten elinten kautta. Tässä tapauksessa määräajat menettelyvaiheiden toteuttamiselle alkavat kolmatta työpäivää seuraavasta työpäivästä.

Tästä on poikettava, jos vastaanottaja esittää todisteet siitä, että hän ei ole voinut käyttää järjestelmää kyseisenä aikana. Jos tietojen vastaanottamatta jättäminen johtuu teknisistä syistä, jotka ovat olemassa edelleen, kun ne saatetaan oikeushallinnon tietoon, tiedoksianto hoidetaan toimittamalla jäljennös päätöksestä. Jos tekninen pääsy asiakirjaan korjaantuu tämän jälkeen mutta ennen tiedoksiannon fyysistä toimitusta, tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen pätevästi sähköisen vastaanottokuittauksen päivänä.

Poikkeuksia sovelletaan myös ylivoimaisen esteen tapauksissa, joissa oikeudenkäyntiavustajien ammatilliset elimet ovat keskeyttäneet tiedoksiannon toimittamisen enintään kolmeksi päiväksi 151 §:n 2 kohdan mukaisesti.

6 Kun määräajan kulumisen alku tapahtumasta, lasketaanko

määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Määräajan kuluminen alkaa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona määräajan lain mukaan käynnistävä tapahtuma sattui.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Vapaapäiviä ei lasketa mukaan päivinä ilmaistuihin määräaikoihin, paitsi edellä todetun mukaisesti sähköisten huutokauppojen tarjouksissa, joiden yhteydessä määräaika ilmaistaan kalenteripäivinä.

Kiireellisten toimien määräaikoja laskettaessa elokuun päiviä ei luokitella vapaapäiviksi, ja ainoastaan lauantaita, sunnuntaita ja yleisiä vapaapäiviä ei lasketa mukaan.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Kuukausina tai vuosina ilmaistut määräajat lasketaan päivämäärän mukaan. Espanjan lainsäädännössä ei säädetä viikkoina ilmaistuista määräajoista.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Jos määräajan viimeisessä kuukaudessa ei ole alkamispäivää vastaavaa päivää, päättymispäivä on kuukauden viimeinen päivä.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai muuna vapaapäivänä, sitä pidennetään seuraavaan työpäivään.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaikaa pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Määräaikaa ei voida pidentää. Määräajan kuluminen voidaan kuitenkin keskeyttää ja määräpäivää voidaan tarvittaessa lykätä ylivoimaisen esteen vuoksi. Kun keskeytyksen tai lykkäämisen syy on lakannut, aika alkaa kulua uudelleen. Tuomioistuimen oikeussihteerin on joko omasta aloitteestaan tai sen osapuolen pyynnöstä, johon tilanne vaikuttaa, todettava ylivoimaisen esteen olemassaolo muita osapuolia kuultuaan. Tämä koskee myös tapauksia, joissa asianajaja tai oikeudenkäyntiasiamies on estynyt. (Ks. vastaus kysymykseen 13).

12 Mitä määräaikaa sovelletaan muutoksenhakuun?

Erilaisten muutoksenhakujen määräajat vahvistetaan lainsäädännössä, eikä niitä voida pidentää. Kun muutosta haetaan ylemmässä tuomioistuimessa (*recurso de apelación*) tai korkeimmassa oikeudessa (*recurso de casación*), määräaika on 20 päivää tuomioistuimen päätöksen tiedoksiantoa seuraavasta päivästä (siviiliprosessilain 458 ja 479 §).

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaikaa, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaikaa, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Lakisääteisiä määräaikoja ei voi pidentää. Joissain tapauksissa lainsäädännössä edellytetään, että tuomioistuin vahvistaa toimelle tietyn määräpäivän ja -ajan.

Poikkeustapauksissa määräaika voidaan keskeyttää tai määräpäivää lykätä ylivoimaisen esteen vuoksi.

a. Yleissääntö sisältyy siviiliprosessilain 134 §:n 2 momenttiin. Tuomioistuimen oikeussihteerin on joko omasta aloitteestaan tai sen osapuolen pyynnöstä, johon tilanne vaikuttaa, todettava ylivoimaisen esteen olemassaolo muita osapuolia kuultuaan. Oikeussihteerin päätökseen voidaan hakea muutosta tuomioistuimessa. Kun keskeytyksen tai lykkäämisen syy on lakannut, aika alkaa kulua uudelleen.

Määräaika voidaan keskeyttää kolmen työpäivän ajaksi myös jos asianajajaliitot tai oikeudenkäyntiavustajien ammatilliset elimet tai asianomaiset osapuolet ilmoittavat asianajajaa tai oikeudenkäyntiavustajaa haittaavista objektiivisista ylivoimaisista esteistä, kuten lapsen syntymästä tai hoidosta, vakavasta sairaudesta tai sairaalahoitoon johtaneesta onnettomuudesta, verisukulaisen (toiseen polveen saakka) tai muun lähimaisen kuolemasta tai sosiaaliturva- tai terveydenhuoltojärjestelmän tai vastaavan todistamasta työkyvyttömyydestä.

b. Jos joku, jonka läsnäolo on välttämätöntä, ei voi ylivoimaisen esteen tai vastaavan syyn vuoksi osallistua oikeuskäsittelyyn, jolle on määrätty päivämäärä, asiasta on ilmoitettava tuomioistuimelle välittömästi. Samassa yhteydessä on perusteltava poissaolon syy ja pyydettyä uutta käsittelypäivää tai muuta ratkaisua tilanteeseen (siviiliprosessilain 183 §:n 1 momentti sekä 189 ja 430 §). Asialle ilmoitetaan uusi käsittelypäivä, jos joku seuraavista ilmoittaa hyväksyttävästi perustellusta esteestä: asianajaja (siviiliprosessilain 183 §:n 2 momentti ja 188 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta), asianosainen, jonka läsnäolo on tarpeen, koska hänellä ei ole asianajajaa tai häntä on kuulusteltava (siviiliprosessilain 183 §:n 3 momentti ja 188 §:n 4 momentti), todistaja tai asiantuntija. Todistaja tai asiantuntija voidaan kutsua antamaan lausuntonsa tuomioistuin-käsittelyn ulkopuolella, kun osapuolia on kuultu (siviiliprosessilain 183 §:n 4 momentti). Yhtenä keskeyttämisen syynä mainitaan nimenomaisesti se, että asianosaisen asianajaja keskeyttää työnteon lapsen syntymän tai hoitovapaan vuoksi, jolloin uusi käsittelypäivä voidaan ilmoittaa vasta lakisääteisen pakollisen vapaan päätyttyä. Syy voi myös olla lääketieteellinen hätätilanne istuntopäivänä tai sitä edeltävän vuorokauden aikana. Jos jokin tällainen tilanne vaikuttaa jonkin asianosaisen oikeudenkäyntiasiamiehen eikä hänelle ole voitu nimetä sijaista, myös istuntoa lykätään, jotta oikeudenkäyntiasiamiesten liitto voi tarvittaessa järjestää sijaisen. Uusi käsittelypäivä voidaan ilmoittaa kolme päivää myöhemmin.

c. Määräaika, jonka kuluessa poissa oleva henkilö voi pyytää lainvoimaisen tuomion purkamista, voidaan jatkaa ylivoimaisen esteen vuoksi (siviiliprosessilain 502 §:n 2 momentti).

d. Jos todisteita tutkitaan ennen oikeudenkäyntiä (minkä tuomari voi sallia siviiliprosessilain 293 §:n ja sitä seuraavien pykälien nojalla, jos on perusteltu syy epäillä, että todisteita ei voida tutkia tavanomaisessa menettelyn vaiheessa), hakemus on jätettävä kahden kuukauden kuluessa todisteiden tutkinnasta, ellei voida osoittaa, että oikeudenkäyntiä ei voitu aloittaa tämän määräajan puitteissa ylivoimaisen esteen tai vastaavan syyn vuoksi (siviiliprosessilain 295 §:n 3 momentti).

Molemmat osapuolet voivat yhteisellä sopimuksella hakea myös menettelyn keskeyttämistä ilman perusteluja tai voidakseen yrittää päästä sopimukseen tai viedä asian sovittelu- tai välimiesmenettelyyn. Menettely voidaan keskeyttää enintään 60 päiväksi tai kunnes sovittelumenettely on päättynyt (siviiliprosessilain 19 §:n 4 momentti ja 415 §).

Jos haetaan oikeusapua, tilanteessa toimitaan oikeusavusta 10. tammikuuta 1996 annetun lain 1/1996, sellaisena kuin se on muutettuna lailla 42/2015, 16 §:n mukaan seuraavasti:

1. Jos oikeusapua haetaan menettelyn ollessa jo käynnissä, oikeussihteerin tai hallinnollinen elin voi omasta aloitteestaan tai osapuolten pyynnöstä määrätä määräajan keskeyttämisestä estääkseen tilanteen, jossa oikeudenkäynti estyy määräajan päättymisen vuoksi tai osapuolten tasapuolinen kohtelu vaarantuu. Tällöin määräajan kulumisen keskeytyy, kunnes oikeusavun myöntämisestä tehdään päätös tai kunnes asianajaja tai oikeudenkäyntiavustaja nimetään väliaikaisesti sellaisessa tapauksessa, jossa oikeudellinen edustus on joko pakollista tai välttämätöntä oikeuden toteutumiseksi, edellyttäen, että hakemus tehdään prosessilainsäädännössä säädetyn määräajan kuluessa.

2. Jos oikeusapua haetaan ennen menettelyn aloittamista ja jos oikeudenkäynti vaarantuu määrä- tai vanhentumisaikojen vuoksi, oikeussihteerin tai hallinnollinen elin voi omasta aloitteestaan tai osapuolten pyynnöstä määrätä määräajan keskeyttämisestä hakijan puolesta toimivan asianajajan tai tarvittaessa oikeudenkäyntiavustajan väliaikaiseen nimittämiseen asti tai, jos näiden nimittäminen ei ole mahdollista, siihen saakka kunnes lopullinen päätös oikeusavusta on tehty.

Määräaika alkaa kulua uudestaan, kun asianajajaliitto (*Colegio de Abogados*) ilmoittaa hakijalle asianajajan

väliaikaisesta nimittämisestä tai tapauksen mukaan kun oikeusaputoimisto (*Comisión de Asistencia Jurídica Gratuita*) tekee päätöksen oikeusavusta, ja joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä.

Jos hakemus hylätään, on ilmeisen perusteeton ja sillä pyritään ainoastaan määräaikojen pidentämiseen, asiaa käsittelevä tuomioistuin voi laskea määräajat tiukasti laissa säädetyllä tavalla kaikkine seurauksineen.

Kun kyseessä on maksamatta jättämisestä tai määräajan umpeutumisen johtuvaa häätöä koskeva suullinen menettely, siviiliprosessilain 441 §:n 5 momentissa säädetään toisesta tapauksesta, jossa menettely keskeytetään: kun kyseinen kotitalous on sosiaalisesti ja/tai taloudellisesti haavoittuvassa asemassa, menettely keskeytetään, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat laatia vaihtoehtoisen ehdotuksen sosiaalisesta vuokra-asunnosta, välittömistä hoito- tai tukitoimenpiteistä tai mahdollisesta taloudellisesta avusta ja tuesta vastaajalle. Saatuaan tietoja asumisesta ja sosiaaliavusta vastaavilta viranomaisilta ja kuultuaan asianosaisia tuomioistuin päättää, keskeyttääkö se menettelyn viranomaisten ehdottamien toimenpiteiden toteuttamista varten enintään kahdeksi kuukaudeksi, jos kantaja on luonnollinen henkilö, vai neljäksi kuukaudeksi, jos kyseessä on oikeushenkilö.

Kun toimenpiteet on toteutettu tai keskeytyksen enimmäisaika on kulunut, keskeytys päättyy ja menettelyä jatketaan.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei sovelleta.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Osapuoli, joka ei noudata määräaikaa tai määräpäivää, yleensä menettää oikeuden suorittaa kyseinen toimi (siviiliprosessilain 136 §). Seuraavassa on muutamia tärkeimpiä esimerkkejä:

- Kun kyse on vastaajan läsnäolosta oikeudenkäynnissä, hänet todetaan poissaolevaksi (siviiliprosessilain 442 §:n 2 momentti ja 496 §:n 1 momentti) ja oikeudenkäynti jatkuu ilman hänen läsnäoloaan. Vastaajalle ainoastaan ilmoitetaan poissaolon toteamisesta ja ratkaisusta, johon oikeudenkäynti on päättynyt (siviiliprosessilain 497 §).
- Jos kantaja tai hänen asianajajansa jättää tavanomaisessa menettelyssä saapumatta oikeudenkäyntiä edeltävään käsittelyyn ja vastaaja joko jättää saapumatta tai saapuu paikalle mutta ei esitä perusteltua syytä menettelyn jatkamiselle, asia jätetään tutkimatta (414 §).
- Jos kantaja jättää suullisessa menettelyssä saapumatta eikä vastaaja esitä perusteltua syytä menettelyn jatkamiselle, kantajan katsotaan luopuneen kanteestaan. Kantaja määrätään maksamaan aiheutuneet kulut ja korvaamaan vastaajalle aiheutunut vahinko, jos vastaaja vaatii vahingonkorvausta ja esittää todisteet kärsimästään vahingosta (siviiliprosessilain 442 §:n 1 momentti).
- Tuomioistuimella on velvollisuus edistää asian käsittelyä, mutta jos osapuolet ovat passiivisia, menettely raukeaa ja kanteista ja muutoksenhauista katsotaan kaikenlaisissa riita-asioissa luovutun (siviiliprosessilain 237 §). Ensimmäisen oikeusasteen menettely raukeaa kahden vuoden passiivisuuden jälkeen, jolloin kanteen katsotaan peruutetuksi eikä uutta kanteita voida enää nostaa. Toisen oikeusasteen menettely tai menettely, jossa on tehty ylimääräinen muutoksenhaku menettelysääntöjen rikkomisen perusteella tai haettu muutosta korkeimmassa oikeudessa, raukeaa vuoden passiivisuuden jälkeen. Osapuoli ei voi sen jälkeen hakea muutosta missään muodossa. Määräaika lasketaan osapuolille viimeksi annetun tiedoksiannon ajankohdasta. Menettely ei raukea, jos sitä lykätään ylivoimaisen esteen tai muun sellaisen esteen vuoksi, johon osapuolet eivät voi vaikuttaa.
- Täytäntöönpanomenettely ei raukea ja sitä voidaan jatkaa, kunnes tuomio on pantu täytäntöön, vaikka toimenpiteet olisivat olleet välillä keskeytyksissä. Tämä kuitenkin edellyttää, että täytäntöönpanomenettely on käynnistetty, sillä siviiliprosessilain 518 §:ssä säädetään, että

tuomioistuimen tuomioon, päätökseen tai sovintosopimukseen perustuvan täytäntöönpanotoimen vanhentumisaika on viisi vuotta siitä, kun ratkaisusta tulee lainvoimainen eikä siihen voida hakea muutosta. Jos täytäntöönpanovaatimusta ei jätetä tämän ajan kuluessa, määräaika päättyy ja oikeus tuomion täytäntöönpanoon menetetään.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Asianosainen voi hakea päätökseen muutosta, jos hänelle ilmoitetaan, että tietyn toimen määräaika on päättynyt ja menettelyn seuraava vaihe on siten käynnistynyt, tai jos hänen tekemänsä hakemus hylätään myöhästymisen vuoksi. Näin on esimerkiksi silloin, kun vastaus kanteeseen hylätään sen vuoksi, että se toimitettiin määräajan jälkeen.

Poissa olevana tuomittu henkilö, jolle tuomio on annettu tiedoksi henkilökohtaisesti, voi hakea muutosta ainoastaan ylemmästä tuomioistuimesta (*recurso de apelación*) tai korkeimmasta oikeudesta (*recurso de casación*) lakisääteisessä määräajassa. Poissa oleva vastaaja, jolle ei ole annettu tuomiota henkilökohtaisesti tiedoksi, voi käyttää samoja oikeussuojakeinoja, mutta tässä tapauksessa niiden määräaika alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona tuomion tiedoksiantoa koskeva päätös on julkaistu oikeuslaitoksen julkaisualustalla (*Tablón Edictal Judicial Único*), tai tapauksen mukaan 497 §:n 2 momentissa tarkoitettulla sähköisellä välineellä (siviiliprosessilain 500 §).

Henkilö, joka on toistuvasti jättänyt saapumatta tuomioistuimeen, voi hakea lainvoimaisen tuomion purkamista, jos hän ei voinut saapua tuomioistuimeen tai ei ollut tietoinen menettelystä ylivoimaisen esteen vuoksi (siviiliprosessilain 501 §).

■ Päivitetty viimeksi: 16/04/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.